

**Henkilöstökeskuksen maahanmuutto-osaston lausunto: Luonnos
hallituksen esitykseksi**

HEL 2013-012117 T 03 00 00

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Helsingin kaupungilta lausuntoa 9.10.2013 mennessä hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle, joka koskee väestötietojärjestelmästä ja väestörekisterikeskuksen varmennuspalveluista annetun lain muuttamista.

Henkilöstökeskuksen maahanmuutto-osasto toteaa, että lakiesityksen valmistelussa on otettu huomioon Espoon, Helsingin ja Vantaan yhteisessä aloitteessa (2.5.2013) esitettyjä näkemyksiä ulkomaan kansalaisten tietojen väestötietojärjestelmään rekisteröintiä koskevien säännösten muuttamiseksi.

Ns. tietymättömissä olevien poistaminen väestötietojärjestelmästä

Espoo, Helsinki ja Vantaa esittivät aloitteessa, että pysyvästi muuttaneiden ulkomaisten kansalaisten poistaminen väestötietojärjestelmästä on nykyjärjestelmässä puutteellista. Nykylainsäädäntö ei esimerkiksi mahdollista henkilön kotikunnan muuttamista sillä perusteella, että hänestä ei ole saatu tietoa tai ettei häneen ole saatu yhteyttä. Tämä heikentää merkittävästi väestötietojärjestelmän luotettavuutta, ja vaikeuttaa väestötietojärjestelmään pohjautuvaa julkisten toimenpiteiden suunnittelua.

Henkilöstökeskuksen maahanmuutto-osasto kannattaa Tilastokeskuksen ehdotuksia kriteereistä, joilla niiltä henkilötunnuksen saaneilta, jotka ovat tietymättömissä tai eivät enää täytä rekisteröinnin edellytyksiä, poistettaisiin kotikuntalain mukainen kotikuntatieto (20 §). Tämä asia tulisi lisätä esitysluonnokseen.

Suomalaisen henkilötunnuksen saaminen

Henkilöstökeskuksen maahanmuutto-osasto kannattaa esitystä, jonka mukaan oleskelulupaa hakevalle ulkomaan kansalaiselle tietojen rekisteröinti väestötietojärjestelmään tapahtuu pyynnöstä oleskelulupaprosessin yhteydessä. Käytännössä tämä tarkoittaa mm. sitä, että henkilö voi saada käyttöönsä suomalaisen henkilötunnuksen jo oleskelulupapäätöksen tiedoksiannon yhteydessä ja että henkilöllä olisi henkilötunnus maahantulostaan alkaen.

Yhdymme Tilastokeskuksen näkemykseen siitä, että ulkomaalaisten työntekijöiden rekisteröinti väestötietojärjestelmään tulisi saattaa mahdollisimman aukottomaksi ja yhdenmukaiseksi tietojen luotettavuuden varmistamiseksi. Keinotekoisten henkilötunnusten

9.10.2013

käytöstä tulisi uuden väestötietolain myötä kokonaisuudessaan luopua rekisterivirheiden estämiseksi.

Merkittävä parannus nykytilanteeseen esityksessä on myös se, että Suomesta kansainvälistä suojelua hakevat, joilla ei ole luotettavia asiakirjaselvityksiä henkilötiedoistaan, voisivat pyynnöstä saada suomalaisen henkilötunnuksen viimeistään silloin, kun henkilölle myönnetään ensimmäinen Suomessa oleskeluun oikeuttava lupa.

Hallituksen esityksessä ulkoasiainministeriön toimintayksiköt saavat oikeuden ottaa vastaan ulkomaan kansalaisen pyynnön perustietojensa tallettamiseksi väestötietojärjestelmään. Lisäksi maahanmuuttovirastolle ja poliisille annetaan oikeus tallettaa ulkomaan kansalaisia koskevia perustietoja väestötietojärjestelmään. Myös verohallinnolle ja Kelan paikallistoimistolle voi esittää pyynnön tietojensa tallettamisesta (22 §).

Lakimuutos edellyttää muutoksia väestötietojärjestelmään ja ulkomaalaisrekisteriin sekä näiden välisen tietoliikenneyhteyden rakentamista. On myönteistä, että rajapinnan rakentaminen väestötietojärjestelmän ja ulkomaalaisrekisterin välillä on toteutumassa – asia, johon pääkaupunkiseudun kunnat ovat ottaneet kantaa 2.5.2013 päivätyssä aloitteessa.

Lisätiedot

Anu Riila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 64495
anu.riila(a)hel.fi

Annika Forsander, maahanmuuttoasioiden johtaja, puhelin: 310 38365
annika.forsander(a)hel.fi